

[Finansministeren]

ne, og at sagen altså står foran en behandling i regeringen. Jeg kan gøre opmærksom på, at denne sag om bedømmelsesnævnet jo også hænger sammen med rotationsordningen, der beror på afsluttende forhandlinger med Danmarks Jurist- og Økonomforbund; jeg mener, jeg har grund til at tro, at det ikke vil vare længe, inden disse forhandlinger kan afsluttes. Disse ordninger skulle altså snart kunne komme på plads. Jeg deler som sagt helt hr. Niels Helveg Petersens bedømmelse af, hvilken rolle de kan spille i forbindelse med den sag, som vi diskuterer her i dag.

Til hr. Arentoft skal jeg sige, at de to første spørgsmål, som han stillede mig, har jeg gentagne gange svaret helt konkret på her i folketinget. Til hr. Arentofts spørgsmål, om jeg vil tage skridt til at flytte den pågældende medarbejder i administrationsdepartementet tilbage i hans hidtidige stilling, skal jeg sige, at forvaltningen udøves ikke fra denne talerstol.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg har nogle bemærkninger, først til ministerens indlæg. Ministeren læste noget op om departementscheferne og sagde med anvendelse af et citat fra Poul Andersen, at det næppe ville være heldigt for opretholdelsen og den videre udvikling af de demokratiske styreformer, om en departementschef, dagen efter at hans minister har fremsat lovforslag i rigsdagen, tillod sig offentligt at underkaste lovforslaget en sønderlemmende kritik. Nej, det svarer jo meget tydeligt – skønt det er skrevet i 1935 og trykt i bogen »Grundtvig som rigsdagsmand« i 1940 – til den episode, vi havde under forhandlingerne omkring den nye folkeskolelov i 1950'erne. Det virkede dengang forkert. Ministeren må ikke glemme, at jeg fastslog, at der var tale om en særlig loyalitetsforpligtelse, men den måtte dreje sig om f. eks. departementschefer. Jeg kan derfor ikke se, at jeg på dette punkt ikke i mit første indlæg har taget hensyn til dette.

Men jeg kan understrege en anden ting, og det er svar til ministeren, når ministeren spørger mig, hvor han burde være gået videre. Han burde være gået videre, for Bent Nyløkke Jørgensen er jo i den artikel, han skrev den 15. december sidste år i Juristen & Økonomen, netop inde på det samme problem,

og det er jo spørgsmålet om: hvem omfatter loyalitetsforpligtelsen?

Dér er det ganske klart, at der er en forskel mellem ministerens opfattelse og den opfattelse, som Poul Andersen gør sig til talsmand for, og som formentlig Bent Nyløkke Jørgensen, så vidt jeg kan skønne, følger, nemlig at det må være en snæver kreds. Jeg foreslog, at denne snævre kreds skulle omfatte departementschefer, afdelingsledere og kontorchefer. Jeg kan naturligvis understrege her, at har ministeren brug for en specielt sagkyndig i en speciel sag, så kan man aftale fra sag til sag. Et andet punkt, hvor ministeren ikke drog de nødvendige konsekvenser endnu, var netop i spørgsmålet om loyalitetsfølelsen.

I svaret til mig, som ministeren selv har henvist til, gør ministeren opmærksom på, at man kan pålægges en særlig tavshedspligt af sine overordnede. Ministeren fastslår her, at der ikke er konstateret noget behov for et almindeligt regelsæt. Bent Nyløkke Jørgensen nævner i sin artikel departementschefen, der mener, at han har ret til på ministerens vegne at udstrække loyalitetspligten til hele departementet, og hvis man ikke forstår det, så fortsætter han: »så får I ingenting at vide for fremtiden.«

Her vil jeg gerne igen citere Poul Andersen, der om tjenestemænds almindelige ytringsfrihed siger, at de begrænsninger, der kan blive tale om, må have karakter af egentlige retsregler.

»De kan ved lov eller i henhold til lov drages snævert eller vidt, men de kan ikke som befalinger, der vedrører selve tjenesteforretningerne, fastsættes af en minister eller et andet overordnet forvaltningsorgan i kraft af selve overordningsforholdet.«

Det synes jeg også er en ting, vi bør have afklaret. Nu får vi det formentlig i forbindelse med Bent Christensens responsum. Jeg vil hellere have, at ministeren i dag undlader at svare, end at ministeren kommer til at binde sig for hårdt. Jeg er sikker på, at Bent Christensen vil nå til samme konklusion som Poul Andersen, og jeg venter gerne på svaret fremfor at få et svar, der binder os alt for hårdt i dette spørgsmål, når vi formentlig senere kan blive enige.

Der har fra anden side været nævnt offentlighed i forvaltningen. Jeg vil gøre opmærksom på, at selv om Poul Andersen